

pleks udover udlånsloftet også omfatter deponeringsordningen, der for nærværende er hvilende, men som det i påkommende tilfælde kan være hensigtsmæssigt at sætte i kraft igen, har man i lovforslagets § 2 åbnet mulighed for anvendelse af kassereservebestemmelser.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Reguleringsadgangen forudsættes at omfatte banker og sparekasser, andelskasser og postgiroen. For at undgå forvriddning af kreditgivningen er det ønskeligt, at reguleringen i påkommende tilfælde kan udvides til anden form for kreditformidling, f. eks. finansieringsselskaber og bankier- og vekselererfirmaer.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger tilstræbes, at det eksisterende frivillige aftalesystem videreføres i en form, der tilgodeser lovforslagets formål. Såfremt enkelte pengeinstitutter ikke ønsker at tilslutte sig aftalesystemet, vil lovforslaget give mulighed for at bringe aftalernes bestemmelser i anvendelse over for de pågældende pengeinstitutter.

I § 1, stk. 2, angives nærmere de former for begrænsninger af udlånsaktiviteten, der vil kunne bringes i anvendelse. Det nuværende aftalesystem har form af et loft over de samlede kredittilsagn, og denne fremgangsmåde vil uden tvivl fortsat være hensigtsmæssig både som generel regulering og på mere begrænsede områder. Man kan imidlertid ikke se bort fra, at der i nogle tilfælde vil kunne opnås en mere smidig påvirkning af den lånefinansierede aktivitet gennem en regulering af bruttotilgangen af nye lånetilsagn; dette vil f. eks. kunne være nærliggende for så vidt angår byggelånene, hvor en regulering af tilgangen af nye lån vil kunne give en jævnere takt i påbegyndelserne end en regulering af omfanget af udestående lånetilsagn, som vil være påvirket af tempoet i indfrielserne.

Endelig åbner bestemmelsen mulighed for i visse tilfælde at lægge loft over de beløb, der faktisk er trukket på udlånsbevillingerne. I almindelighed vil denne fremgangsmåde næppe være hensigtsmæssig, da det enkelte pengeinstitut, især på kort sigt, ikke vil være herre over udnyttelsen af de ydede kredittilsagn. Metoden vil imidlertid i nogle tilfælde kunne

være den eneste mulighed for at regulere udlånsaktiviteten, indtil der er tilvejebragt grundlag for en regulering på et mere hensigtsmæssigt grundlag, der f. eks. kan forudsætte tilvejebringelsen af nye statistiske oplysninger. Metoden vil endvidere kunne supplere den regulering, der foretages over kredittilsagnene, såfremt der sker en utilsigtet stærk stigning i udnyttelsen af disse.

Til § 2.

De her foreslåede kassebindingsregler svarer i princippet til de i øjeblikket suspenderede deponeringsbestemmelser, som er indeholdt i Danmarks Nationalbanks aftaler med pengeinstitutterne. Der er ikke for tiden behov for at anvende sådanne bestemmelser, der dog i givet fald kan træde i stedet for eller supplere aftaler om kreditformidlingen.

Kassebindingsregler vil endvidere være velegnede til at imødegå virkningen af pludselige og kraftige bevægelser i pengeinstitutternes likviditet.

Indførelsen af kassebindingsregler medfører ikke ændring af de i bank- og sparekasselovgivningen fastsatte likviditetskrav.

Til § 3.

Det principielle sigte med lovens bestemmelser er at styrke den pengepolitiske styring, som foretages af Danmarks Nationalbank, jfr. de i §§ 1 og 2 omhandlede forhandlinger mellem økonomiministeren og Nationalbanken. I fortsættelse heraf anses det for naturligt at overdrage Nationalbankens administrationen af de bestemmelser, der fastlægges i medfør af bemyndigelserne i §§ 1 og 2.

Til § 4.

For at sikre retningsliniernes gennemførelse foreslås, at overskridelse af aftalte rammer medfører pligt til binding af et tilsvarende beløb i Danmarks Nationalbank. Det er dog klart, at der i begrænsede perioder kan blive tale om mere tilfældige overskridelser af aftalernes indhold, og sådanne — utilsigtede — overskridelser bør ikke medføre sanktioner. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at Danmarks Nationalbank kan anvende de allerede eksisterende sanktionsmuligheder over for pengeinstitutter, der ikke overholder udlånsaftalen, såfremt deponeringsforpligtelsen ikke viser sig tilstrækkelig.